

Si znamo predstavljati, kako bo v prihodnosti videti pouk?

»Prav mogoče je, da bomo čez nekaj desetletij na današnji šolski sistem gledali kot na temni srednji vek. Marsikdo bi ga lahko celo označil za zlorabo, kjer so otroci primorani ure in ure sedeti pri miru, popolnoma v nasprotju s svojo naravo,« pravi angleški strokovnjak za umetno inteligenco Calum Chace.

JERNEJA SREBOT

Šola prihodnosti bo prostor, kjer v ospredju ne bo vprašanje, kaj morajo učenci vedeti, temveč kako razmišljajo o tem, kar vedo. Najpomembnejša razlika v primerjavi s tradicionalnim šolanjem bo v tem, da razmišljanje ne bo več nekaj samoumevnega ali prepuščenega naključju, ampak namerno, sistematično in učljivo.

UI bo omogočala uresničenje tehnoloških potencialov, kot sta navidezna in obogatena resničnost. Za učence bo veliko bolj privlačno spoznavati zgodovino o Napoleonu, če se bodo sami znašli sredi bitke za Waterloo, namesto da bi o njej brali v knjigi ali poslušali med predavanjem.

Današnji čas zagotovo zaznamuje velike hitrosti – v razvoju tehnologij, v prenosu informacij, v življenjskem slogu – ki pa jih izobraževalni sistem pogosto ne dohiteva. Četudi se je v zadnjih letih svet močno spremenil, šole po vsebini ostajajo zelo podobne tistim, ki smo jih obiskovali sami. Kaj bi bilo torej treba narediti, da bi pouk zares odgovarjal potrebam resničnega sveta?

Nastja Mulej, priznana master trenerko de Bonovih metod za poučevanje in urjenje razmišljanja, izraz šola prihodnosti bolj kot na sodobne tehnologije spomni na drugačen odnos do razmišljanja. To bo po njenem mnenju postalo stvar načrtnega učenja, šole pa bodo učence učile, kako razširiti zaznavanje, upoštevati več zornih kotov, iskati alternative, predvidevati posledice in oblikovati smiselne odločitve.

Šola bi se morala razvijati s časom

Šola kot taka se v vsem času, odkar je nastala, ni prav bistveno spremenila. Kot meni angleški strokovnjak za umetno inteligenco Calum Chace, bi sodobne šolske učilnice brez večjih težav prepoznali viktorijanci, ki so jih prvi ustvarili.

»Prav mogoče je, da bomo čez nekaj desetletij na današnji šolski sistem gledali kot na temni srednji vek. Marsikdo bi ga lahko celo označil za zlorabo, kjer so otroci primorani ure in ure sedeti pri miru, popolnoma v nasprotju s svojo naravo,« pravi.

Četudi so danes v najboljših primerih v uporabi tudi alternativne učne oblike in ne le frontalno poučevanje, pa jih pogosto izpodbijajo zahteve po številčnih rezultatih v obliki ocen, ki veljajo za najbolj zanesljivo presojo otrokovega znanja in razumevanja.

Potrebujemo nove modele šolanja

»Ker možgani delujejo po principu precedensa (kar je bilo prvič, tako je prav), se ti vzorci šolanja še danes mnogim zdijo normalni. A v današnjem svetu šola preprosto ne more več temeljiti na modelih, ki so nastajali v povsem drugih zgodovinskih okoliščinah,« pa ob tem opozarja **Nastja Mulej**.

Kot dodaja, bo morala šola v prihodnosti s takšnim načinom poučevanja zavestno prekiniti. Njena naloga ne bi smela biti zgolj prenos znanja, temveč razvoj veščin razmišljanja, ki omogočajo raziskovanje možnosti, medsebojno sodelovanje in povezovanje z realnimi izzivi sveta. S tem se bo bistveno spremenila tudi vloga učitelja, ki bo bolj kot predavatelj postal mentor, moderator in vodja procesa učenja.

Pametna uporaba tehnologij bi lahko predručila izobraževalne procese

Velik vir sprememb v današnjem času predstavlja vse hitrejši razvoj tehnologij, kot je umetna inteligenca (UI), in kot meni Calum Chace, bo prav področje vzgoje in izobraževanja eno tistih, kjer bo imela največji vpliv. Po njegovih napovedih bo močno pospešila procese in hkrati optimizirala učenje tudi osnovnih veščin (branje, pisanje in računanje) na globalni ravni. Programi, ki temeljijo na umetni inteligenci, bodo zlagoma prevzeli vse večji del izobraževalnih aktivnosti – od opominjanja na oddajo nalog do njihovega pregledovanja. Bolje kot katerikoli človek iz mesa in krvi bodo do potankosti poznali vsebino kurikulu-

mov in razumeli, kaj vse morajo učenci vedeti, kako si vsebino najlažje zapomniti, kateri čas v dnevu so najbolj dojemljivi za učenje ... Izobraževalni proces pa bi z njihovo pomočjo lahko postal manj rigiden, bolj odprt in veliko bolj prilagojen zmožnostim in potrebam posameznika.

Učenje bo postalo zabavno

»Še bolj kot to pa bo učenje postalo zabavno,« ob tem izpostavlja Chace.

UI bo namreč omogočala uresničenje tehnoloških potencialov, kot sta navidezna in obogatena resničnost. Za učence bo veliko bolj privlačno spoznavati

zgodovino o Napoleonu, če se bodo sami znašli sredi bitke za Waterloo, namesto da bi o njej brali v knjigi ali poslušali med predavanjem.

»Morda se sliši ironično, a z UI ne bo izobraževanje le bolj učinkovito in zabavno, temveč tudi bolj naravno,« dodaja Chace.

Kreativno razmišljanje bi moralo biti osnova vsakega predmeta

Četudi UI že močno prekaša človeka v številnih pogledih, pa sama vseeno ne zmore presojati pomena, iskati vrednosti, snovati novih konceptov ali odgovorno odločati v kompleksnih, človeških situacijah. Kot poudarja **Nastja Mulej**, je zato predvsem v tem času kreativno razmišljanje nujno potrebna in temeljna veščina.

»Težava je, da šole razmišljanje pogosto enačijo s kritičnim razmišljanjem, ki je sicer pomembno, vendar po svoji naravi reaktivno – brez novih idej nima česa kritizirati. Današnji svet pa nujno potrebuje konstruktivno, ustvarjalno in sodelovalno razmišljanje, ki ne vodi v tekmovanje, pametovanje ali dokazovanje, kdo ima prav, temveč v iskanje rešitev, ki delujejo,« opozarja sogovornica.

Šole bi kreativno razmišljanje morale razumeti ne kot občasno dejavnost ali dodatek pouku, temveč kot temeljni del izobraževanja, s čimer bi spodbujale učence h konstruktivnosti: kako idejo izboljšati, razviti in uresničiti.

Šole bi kreativno razmišljanje torej morale razumeti ne kot občasno dejavnost ali dodatek pouku, temveč kot temeljni del izobraževanja, s čimer bi spodbujale učence h konstruktivnosti: kako idejo izboljšati, razviti in uresničiti.

Orodja že imamo, treba jih je le znati uporabiti v praksi

Pri vsem tem imajo pomembno vlogo odprti modeli, kot so projektno, problemsko in izkustveno učenje, saj učence postavijo v aktivno vlogo in jih soočijo z realnimi težavami, kjer ni vnaprej danih odgovorov. Na ta način spodbujajo sodelovanje, raziskovanje, prevzemanje odgovornosti in učenje iz izkušenj, ob tem pa je učence treba podpreti z jasnimi orodji za razmišljanje pri vseh predmetih.

»Frontalni pouk sam po sebi ni slab. Težava nastane takrat, ko ostane edini pristop, saj učence navaja predvsem na pasivno sprejemanje informacij. Šola prihodnosti bo znala združevati oboje: strukturo in odprtost, znanje in ustvarjalnost, varnost in radovednost,« verjame sogovornica.

Četudi UI že močno prekaša človeka v številnih pogledih, pa sama vseeno ne zmora presojati pomena, iskati vrednosti, snovati novih konceptov ali odgovorno odločati v kompleksnih, človeških situacijah.

Da bi lahko konkretne spremembe zares zaživele tudi v praksi, pa bi jih morali najprej izkusiti tudi tisti, ki sistem oblikujejo (pedagoške fakultete, zavodi in ministrstva), tako odločevalci kot sami učitelji pa bi morali več časa preživeti v vlogi učenca.

»Najpomembnejša naloga šole prihodnosti bo razvijati radovednost, ljubezen do učenja, sodelovanje in razmišljanje. Znanje pride in gre. Veščina razmišljanja ostane – in z njo možnost, da ustvarimo boljšo družbo, boljše odnose in bolj trajnosten odnos do sveta,« še dodaja sogovornica.

INFORMATIVNI DAN

Kjer se narava sreča z umetnostjo.

Aranžerski tehnik
Fotografski tehnik
Hortikulturni tehnik
Cvetličar
Vrtnar
Pomočnik v biotehnik
in oskrbi

Fotografija
Hortikultura
Snovanje vizualnih
komunikacij in trženja

Šola za
HORTIKULTURO in
VIZUALNE UMETNOSTI
Celje

- Imamo 80-letno tradicijo, znanje in izkušnje.
- Spodbujamo razvoj kreativnosti, dijaki pridobijo strokovno znanje in spretnosti – širina znanja, ki jo danes delodajalci najbolj cenijo.
- Pri nas lahko nadaljujejo študij ali pa brez večjih težav dobijo zaposlitev.
- Prijetno in sproščeno vzdušje v šoli s prelepim parkom, ki je hkrati učilnica na prostem.
- Smo prepoznavna šola z možnostjo mednarodnega sodelovanja preko izmenjav, tekmovanj in strokovnih ekskurzij.